

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Regionalt cancercentrum Stockholm Gotland
Lena Sharp

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-09-06

HSN 2018-0918

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över remiss - Avgiftsfrihet för screening för livmoderhalscancer, DS 2018:25

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har gett Stockholms läns landsting möjlighet att yttra sig över en remiss om avgiftsfrihet för screening för livmoderhalscancer, DS 2018:25. Socialdepartementet föreslår en förordning om avgiftsfrihet för screening för livmoderhalscancer vilken kan komma att träda i kraft vid årsskiftet 2019.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Remiss - Avgiftsfrihet för screening för livmoderhalscancer, DS 2018:25

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för stora folksjukdomar.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Socialdepartementet överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Screeningprogrammet för livmoderhalscancer startades 1968 i Stockholm. Programmet samordnas, övervakas och utvecklas numera av Screeningverksamheten vid Regionalt Cancercentrum (RCC) Stockholm-Gotland. Cellprovtagning har varit avgiftsfri med undantag för perioden juli 2003 - december 2004 då en avgift togs ut om 140 kronor. Under denna period sjönk deltagandet med 16 procent. Bland kvinnor under 30 år minskade deltagandet med hela 22 procent. Avgiftsfrihet är därav av betydelse för deltagande i screening.

Sedan 2005 har cellprovtagning varit avgiftsfri i Stockholms läns landsting för kvinnor som följer standardintervaller för screeningen.

Deltagarfrekvensen 2017 var 6 procent lägre än riksgenomsnittet (82 procent nationellt). Utöver avgiftsfrihet är det därför uppenbart att vidare åtgärder behöver implementeras för att nå de kvinnor som ändå avstår från screening. Screeningverksamheten vid RCC Stockholm-Gotland arbetar därför kontinuerligt och aktivt med de olika åtgärder som föreslås i det nationella vårdprogrammet för cervixcancerprevention för att underlätta och stimulera deltagandet.

Från och med hösten 2018 införs till exempel avgiftsfritt erbjudande om HPV-självprovtagningstest till kvinnor som uteblivit längst tid från screeningprogrammet trots årliga påminnelser. From 2019 ska kvinnor som är aktuella för screening och som av annan orsak besöker gynekolog eller barnmorska kunna erbjudas avgiftsfri cellprovtagning, det senare är avhängigt införande av ett nytt förbättrat IT-stöd. Med hjälp av det nya IT-stödet skall resurskrävande överprovtagning utan medicinsk indikation inte kunna ske.

Det nationella vårdprogrammet i cervixcancerprevention lyfter även fram gruppen kvinnor med nedsatt immunförsvar (till exempel kvinnor som lever med HIV eller som är transplanterade). Dessa kvinnor omfattas idag inte av avgiftsfrihet i Stockholms läns landsting då de genomför cellprovskontroller oftare än Socialstyrelsens rekommendation, vilket upplevs som ojämnt. Dessa kvinnor kallas direkt av specialistmottagningarna och ingår i nuläget inte i RCC:s screeningprogram. RCC Stockholm-Gotland anser att screeningprogrammet även skall omfatta dessa kvinnor för att öka jämlikheten.

Ekonomiska konsekvenser

Stockholms läns landsting har sedan tidigare avgiftsfri screening, de olika insatserna som planeras för att öka deltagarfrekvensen kommer att medföra en viss ökning av kostnader för screeningprogrammet för livmoderhalscancer.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget skulle innebära en förbättring för patientsäkerheten genom att öka deltagandet i screeningprogrammet och minska insjuknande i livmoderhalscancer.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget bedöms få positiva konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget bedöms få oförändrade miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Förslaget bedöms få oförändrade administrativa konsekvenser då avgiftsfrihet i enlighet med Socialdepartementets förslag redan är infört.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-09-06

HSN 2018-0918

Barbro Naroskyin
Hälsa- och sjukvårdsdirektörLena Sharp
Tf Avdelningschef**Beslutet ska skickas till**
Akten
Socialdepartementet

Godkänd av Barbro Naroskyin, 2018-09-06